

Referat fra møte om Bærekraftig økonomi 29.09.25

Møtet ble holdt i Spire sine lokaler i Mariboës gate 8, Oslo, mandag 29. september kl. 13.00-16.00.

Programmet:

1. Introduksjoner: Hvorfor trenger vi systemendringer for å fremme et mer bærekraftig og rettferdig samfunn? v/ Thomas Røkås og Arild Vatn (NSN). Presentasjon av plattforms initiativet Bærekraftig økonomi, v/ Arild Vatn.
2. Gruppearbeid
3. Felles diskusjon

Både gruppearbeidet og den felles diskusjonen omfattet to spørsmål:

- Tilbakemeldinger på innholdet i plattformsnotatet. Er vi enige i innholdet? Er dette mål, beskrivelser og prinsipper som treffer? Eventuelt hva mangler?
- Hvordan kan vi i felleskap arbeide mer systemorientert, med plattforms-initiativet som utgangspunkt? Identifiser barrierer og muligheter for å arbeide mer systemorientert

Referat fra fellesesjonen

Ordstyrer: Thomas Røkås

Referent: Arild Vatn

Sesjonen ble delt i to: Første del fokuserte på innholdet i plattformen og andre del på 'veien videre' slik spørsmålene var formulert for gruppearbeidene (se over).

Thomas understreket samtidig at det ikke var meningen å rapportere fra gruppearbeidene, men reise spørsmål til debatt med utgangspunkt i de to spørsmålene

Del 1: *Er vi enige i innholdet i plattformsnotatet? Er dette mål, beskrivelser og prinsipper som treffer? Eventuelt hva mangler?*

Det generelle inntrykket er at plattformen utgjør et bra utgangspunkt for å bygge en bred bevegelse. Det ble spesifikt påpekt at mange kan slutte seg til visjon og prinsipper. Det ble samtidig stilt spørsmål om dette kan oppfattes som sosialisme/kommunisme. Initiativtakerne responderte at intensjonen har vært å fange bredt og at det i utformingen er lagt stor vekt på at det skal samle de som innser at vi trenger dypere endringer for å skape en bærekraftig økonomi.

Det ble påpekt at en del begreper som livskvalitet og meningsfylt arbeid bør utdypes. Det samme gjelder vekstbegrepet – knytte det til BNP. Et punkt om ressursbruk bør inkluderes. En maktanalyse ble også etterlyst. Det viktige er likevel hvordan man kan gå fra prinsipper til handling.

Del 2: *Hvordan kan vi i felleskap arbeide mer systemorientert, med plattforms-initiativet som utgangspunkt? Identifiser barrierer og muligheter for å arbeide mer systemorientert.*

En rekke poengteringer og forslag ble framsatt:

- Det ble reist spørsmål med tidsperspektivet; skal det for eksempel jobbes mot valg? Kommunevalg om to år. I den forbindelse: Kan vi hjelpe lokalsamfunn med skoloring – for eksempel lage en ‘pakke’/et opplegg som kan benyttes lokalt og er rettet mot å bygge økonomien på et demokratisk og en bærekraftig basis.
- Bør vi lage et opplegg der ulike aktører innafor alliansen tar mer ansvar for ulike deler av plattformen?
- Vi bør fokusere på å sette dagsorden – burde ha en kommunikasjonsstrategi, nå ut i media. Kan vi bli enige om en felles fortelling?
- Som organisasjoner er vi lite samordna. Vi trenger et forum der vi lærer om hverandre og hva de ulike gjør. Vi trenger ikke bli enige om alt. Men vi har det felles at vi ser at vi er på feil vei.
- Er det en ide å markere Norges overforbruksdag
- Som bevegelse har vi mulighet til å samles for å formulere flere ting sammen – en rampe som videre samarbeid, mer kontakt, mer koordinering. På kort sikt kan vi reise spørsmål knyttet til bruken av Oljefondet og utfasing av olje og gass. Dette kan brukes som basis for å reise spørsmål om initiativ på lengre sikt
- «Seier og svik» - et FORUM-initiativ fra 30 år siden- har ikke klart å oppnå de strukturelle tingene de satte seg ut for å skape. FORUM er organisert rundt ulike arbeidsgrupper og organisasjonen jobber mye med ulike høringsuttalelser til norske myndigheter. Plattformen er mer radikal – god push – og denne bevegelsen er nødvendig. FORUM kan bidra + passe på at det ikke blir dobbeltarbeid.
- Mulig å skape mer kraft bak konkrete forslag som bevegelse? At det er en uformell struktur er en styrke, men hvordan sikre nok kraft da?
- Arbeid mot økonomi-undervisninga/skolen er viktig. Her er det muligheter med samarbeid med Rethinking Economics Norge.
- Det er viktig å få med LO forbund i dette arbeidet. Da bør det jobbes mot forbundsnivået.
- Yrkesfaglig kompetanse er viktig. Vi må skape grobunn for en folkelig bevegelse
- Hvordan takle det at folk i liten grad er villige til å redusere egen lønn - forbruk
- Gode eksempler er viktig. Vi må kjenne hverandre bedre – vite hva de ulike gjør: Felles ressursbank, felles kalender.

Oppsummering ved Thomas:

Del 1:

God konsensus om bredde, lett å bli enige om, men passe på;

- Å ikke få negative merkelapper (for eksempel., venstre orientert politisk)
- Å forme dette mer sammen
- At det ikke blir for teoretisk/faglig, behov for å simplifisere, gjøre det tilgjengelig for grasroten
- Behov for konkretisering – spesielt hvordan kan dette føre til handling

Del 2

- Hvis vi er enige om at dette skal skje, så har vi litt av en kamp
- Behov for å gjøre kunnskap bak prinsippene mer «mainstream»
- Behov for å definere målgruppen og formål – skal vi være en allianse og med hvem, eller/og en folkebevegelse, og hvordan kan innsikter fra «vanlige folk» bli innsikter vi agerer på
- Ønskelig å jobbe frem noen gode eksempler (for forståelse)
- Ikke gode nok til å kjenne hverandre på tvers av aktører – mye god felles kunnskap som burde deles

- Veldig krevende å gå fra prinsipp til handling, men motivasjon til å fortsette
- Viktig å skape arenaer som har framdrift
- Endre diskurs – skole (videregående, media strategi) – hvordan organisere for å fortelle vår historie (på litt forskjellig vis)
- Behov for å diskutere (strategere) hvordan dette kan bli et selvgående initiativ på sikt.

Avslutningsvis bad Thomas deltakerne om

- Å spre informasjon om plattformen
- Starte en diskusjon internt i sine organisasjoner om hvordan de stiller seg til initiativet og hvordan det kan tas videre

Det ble også enighet om å lage et Excel-ark (Google) hvor folk kan skrive opp sin kontaktinfo for å knytte kontakt – dette kan gjøres her:

https://docs.google.com/spreadsheets/d/1OHFTEOaDqIVTIUtV-EdEQHCQgjzHCPkWxjcXr_HX96E/edit?usp=sharing

Neste samling er 6. november under Smultringfestivalen – mer informasjon om og agenda for dette møtet vil bli offentliggjort på www.smultringokonomi.no, og sendt ut til deltakere som fører seg opp i listen nevnt overfor. Men dere kan allerede melde dere på [her](#).

Referater fra de ulike gruppesamtalene

Vi takker for mottatt referater fra 5 av 7 grupper. Vi vil bruke disse i arbeidet med å forberede møtet 6. november.